

Näringsdepartementet

Yttrande över remiss över betänkandet En säker tillgång till dricksvatten av god kvalitet (SOU 2021:81)

Kommunstyrelsen har i § 109/2022 beslutat lämna följande yttrande över remissen.

Bakgrund

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd antog ett direktiv 2020 om "Kvalitet på dricksvatten och om bättre tillgång till dricksvatten för alla i unionen", även kallat dricksvattendirektivet. Den svenska regeringen tillsatte 2020 en dricksvattenutredning ("benämns fortsättningsvis för utredningen") för att föreslå hur 2020 års dricksvattendirektiv EU 2020/2184 ska genomföras i svensk rätt. Utredningen har lämnat förslag till författningsändringar och vilka myndigheter som ska ansvara för de nya frågor som behandlas i direktivet samt vilka befogenheter de föreslagna myndigheterna ska ha. Utredningen är nu ute på remiss för betänkande och Växjö kommuns Samhällsbyggnadsförvaltning har på Tekniska nämndens begäran sammanställt ett yttrande.

Som medlem i branschorganisationen för VA-organisationer, Svenskt vatten, har Samhällsbyggnadsförvaltningens VA-avdelningen fått ta del av och utnyttja deras underlag för remissvar. Svenskt vatten önskar få tyngd i sitt remissvar genom att medlemmarna ställer sig bakom de synpunkter där dem är eniga.

Sammanfattning

Samhällsbyggnadsförvaltningen håller med om Svenskt vattens underlag för remissvar på alla artiklar utom två. Därför väljer vi att specifikt yttra oss om följande två artiklar i utredningen där vi inte håller med VA-avdelningens branschorganisation:

Artikel 11. Material i kontakt med dricksvatten.

Minimikrav för hygien avseende material som kommer i kontakt med dricksvatten – Frågan handlar om inom vilken lagstiftning regleringen av material i kontakt med dricksvatten kommer omfattas av, samt vem som kommer ha ansvar för samordning och tillsyn.

Artikel 13. Vattenläckage

Nytt krav att bedöma och åtgärda vattenläckage – Under denna artikel bearbetas frågan vilken myndighet som ska ha ansvar för att samla in uppgifter, ta fram åtgärdsförslag och bedriva tillsyn för VA-huvudmännens förmåga att understiga det kommande tröskelvärdet för vattenläckage på VA-huvudmännens anläggningar.

Bedömning

Artikel 11. *Material i kontakt med dricksvatten.*

Utredningen och Svenskt vatten är eniga om att Boverket bör vara den samordnande myndigheten av frågor om material och produkter som kommer i kontakt med dricksvatten. Det skulle i sin tur innebära att de nya bestämmelser som föranleds av artikel 11 i 2020 års dricksvattendirektiv ska därför huvudsakligen samlas i plan- och bygglagstiftningen. Den lokala tillsynen skulle vid utredningens förslag innebära att byggnadsnämnderna får tillsynsansvar.

Vår bedömning är att livsmedelsverket ska äga ansvaret för att ta fram krav och riktlinjer för material i kontakt med livsmedel. Bedömningen grundar sig i att livsmedelsverket redan idag tar fram de livsmedelsföreskrifter som VA-huvudmännen bedriver sin verksamhet utefter. Vidare anser Samhällsbyggnadsförvaltningen att livsmedelsverket redan borde besitta för uppdraget relevant kunskap eftersom de är vägledande för material i kontakt med övrigt. Till sist anser vi att den befintliga tillsynen på vattenverksamhet även borde omfatta material i kontakt med dricksvatten genom det uppdrag som de lokala miljö-hälsoskyddsnämnderna redan har. Bedömningen delas av samtliga berörda avdelningarna inom Samhällsbyggnadsförvaltningen (VA-avdelningen, Stadsbyggnadskontoret och Miljö- och hälsoskyddskontoret).

Artikel 13. *Vattenläckage*

Utredningen föreslår att livsmedelsverket ska få i uppdrag av regeringen att bedöma vattenläckagenivåerna och av potentialen för minskat vattenläckage i Sverige. Visar sig läckagenivåerna överstiga det av kommissionens framtida fastställda tröskelvärde ska regeringen besluta om en handlingsplan för åtgärder. Detta uppdrag anser utredningen bör ges till Havs och vattenmyndigheten som också skulle få det samordnande ansvaret för tillsynen för att åtgärderna vidtas.

Svenskt vatten anser däremot att det blir omständligt att dela insamling av uppgifter om läckage och ta fram och utöva tillsyn av åtgärder enligt handlingsplanen på två myndigheter. De anser att det lämpligaste vore att livsmedelsverket hanterar frågan om läckage från dricksvattenledningar. Eftersom Livsmedelsverket redan idag har krav på underhåll av distributionsanläggningen i dricksvattenföreskrifterna bör både den initiala insamlingen av uppgifter och en eventuell handlingsplan hanteras av Livsmedelsverket.

Växjö kommuns Samhällsbyggnadsförvaltning anser att frågan om läckage inte primärt är en livsmedelsfråga utan snarare en fråga om ett ansvarsfullt nyttjande av naturresurserna. Därför anser vi att det är lämpligare att Havs- och vattenmyndigheterna bär ansvaret och att det är via Länsstyrelserna som den operativa tillsynen, framtagandet av lokala handlingsplaner och datainsamling bör utföras. Detta eftersom länsstyrelserna redan idag utför regionalt arbete med att värna om naturresurserna. Miljö- och hälsoskyddskontoret och Va-avdelningen som är de mest berörda i aktuell fråga instämmer i bedömningen.